

60
років
УСПІХУ

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ЗБІРНИК

матеріалів III Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 15–16 квітня 2021 року)

**Полтава
2021**

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

*Присвячено 60-річчю
Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»*

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

ЗБІРНИК
матеріалів III Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 15–16 квітня 2021 року)

**Полтава
ПУЕТ
2021**

Програмний комітет

Голова:

О. О. Нестуля, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Співголови:

Є. Б. Аймагамбетов, д. е. н., професор, ректор Карагандинського економічного університету (Казспоживспілка);

Е. А. Гулієв, д. е. н., професор, ректор Азербайджанського університету кооперації;

Д. П. Дімітров, д. е. н., професор, ректор Університету національного і світового господарства (Болгарія);

Л. О. Шавга, д. е. н., професор, ректор Кооперативно-торгового університету Молдови;

К. К. Шебеко, д. е. н., професор, ректор Закладу освіти «Поліський державний університет»;

С. М. Лебедєва, д. е. н., професор, ректор Білоруського торговельно-економічного університету споживчої кооперації;

М. Р. Курбонзода, д. е. н., професор, ректор Таджикиського державного університету комерції;

Н. С. Педченко, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ;

О. В. Манжура, д. е. н., доцент, проректор із науково-педагогічної роботи ПУЕТ.

Організаційний комітет

Голова:

О. В. Яріш, к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ.

Члени організаційного комітету:

Т. П. Гудзь, д. е. н., доцент, професор кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

О. В. Гасій, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

С. П. Прасолова, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

Г. М. Сидоренко-Мельник, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

А. М. Соколова, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

О. В. Тимошенко, к. е. н., доцент кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

О. А. Горбунова, старший викладач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ.

Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в П78 сучасних умовах : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 15–16 квітня 2021 року). – Полтава : ПУЕТ, 2021. – 301 с. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM). – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-405-5

У збірнику подано матеріали доповідей, оприлюднених на III Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах», присвяченій 60-річчю Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Розраховано на наукових та науково-практичних працівників закладів вищої освіти і наукових установ, аспірантів, студентів, практичних працівників та широкий читачський загал.

УДК 336-043.86(045)

Матеріали друкують в авторській редакції мовами оригіналів.

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2021

ISBN 978-966-184-405-5

СПІВОРГАНІЗАТОРИ

**Університет національного і світового господарства
(Республіка Болгарія)**

**Заклад освіти «Поліський державний університет»
(Республіка Білорусь)**

**Білоруський торговельно-економічний університет
споживчої кооперації
(Республіка Білорусь)**

**Таджицький державний університет комерції
(Республіка Таджикистан)**

**Карагандинський економічний університет
(Казспоживспілка, Республіка Казахстан)**

**Азербайджанський університет кооперації
(Азербайджанська Республіка)**

**Кооперативно-торговий університет Молдови
(Республіка Молдова)**

6. ДДС №05/2016 на МФ.
7. ДДС №08/21.12.2018 г. МФ.
8. БЮ-4/23.08.2018.
9. Закон за публичните финанси.

Є. А. Карпенко, к. е. н., доцент,
Ю. А. Тітенко, студентка
*Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
м. Полтава, Україна*

ЕКОЛОГІЧНІ ВИТРАТИ ЯК ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Гарантування раціонального використання природного середовища, його збереження та відновлення є однією з актуальних дилем людства. Означені проблеми тісно пов'язані і проявляються в усіх галузях суспільного життя та потребують негайного вирішення. Успішний результат діяльності суспільства в цьому напрямі значною мірою залежить від того, як розв'язуються завдання охорони природного середовища.

Зважена екологічна політика України формується з урахуванням основних принципів міжнародної екологічної політики. У 1991 р. прийнято Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» № 1264-ХІІ від 25 червня 1991 року, в якому зазначається, що екологічна безпека є такий стан навколишнього природного середовища, за якого забезпечується попередження погіршення екологічної обстановки та виникнення небезпеки для здоров'я людей [1]. Якщо ж діяльність підприємства пов'язана зі шкідливим впливом на навколишнє середовище, то незалежно від часу введення їх у дію вони повинні бути обладнані спорудами, обладнанням та пристроями для очищення викидів і скидів або їх знешкодження, зменшення впливу шкідливих факторів, а також приладами контролю за кількістю і складом забруднюючих речовин та за характеристиками шкідливих факторів.

Тому у 1991 р. Міжурядовою робочою групою експертів складено перші рекомендації для бухгалтерів по розкриттю інформації з впливу господарської діяльності підприємства на довкілля, а в 1998 р. – запропоновано методика відображення екологічної діяльності в бухгалтерському обліку [2, с. 288].

Наступним етапом інтеграції до стандартів і вимог європейського союзу стало прийняття в 2010 р. Податкового кодексу України та виділення в ньому окремого розділу для врегулювання діяльності підприємств, що пов'язана із забрудненням навколишнього середовища.

Проте, до цього часу визначення понять «екологічний облік» та «екологічний облік на підприємстві» в українських нормативно-правових актах відсутнє. Тому і не досягнуто єдності щодо визначення цих понять серед вітчизняних науковців, що значно ускладнює відокремлення обліку екологічної діяльності в загальній системі бухгалтерського обліку підприємств. Найбільш точним вважаємо поняття, визначене авторами Лень В. С. та Колівешко О. М., за яким екологічний облік – це процес розпізнавання, оцінки і передачі екологічної інформації, що дає можливість користувачам такої інформації компетентно приймати рішення і формувати судження [3, с. 228].

Особливо значущим об'єктом обліку екологічної діяльності підприємства вважають екологічні витрати. Різні наукові джерела поняття «екологічних витрат» трактують по-різному, але на наш погляд думка Р. Берлінга, що екологічні витрати – це частина виробничих ресурсів, що була втрачена без отримання продукції, перевитрачена порівняно з раціональними нормативними витратами або взагалі не використовувалась, тобто не функціонувала, найбільш конкретно визначає об'єкти обліку [4]. Трактуючи ці погляди, екологічні витрати – це зменшення вартості активів підприємства без перенесення її на продукт виробництва та без їх вибуття за його межі за рішенням власника, яке відбувається внаслідок несприятливих стихійних явищ та негативного антропогенного впливу на природне середовище.

На нашу думку екологічні витрати – це витрати, які пов'язані з проведенням екологічної діяльності; вони відрізняються від інших витрат підприємства і залежать від сфери його діяльності та ступеня впливу на навколишнє природне середовище. Оскільки екологічні заходи підприємства пов'язані з відповідними витратами, що безпосередньо чи опосередковано впливають на економічні показники його діяльності, то в системі бухгалтерського обліку здійснюється накопичення інформації про екологічну діяльність. Але на практиці така інформація рідко визнається як екологічна. Екологічні витрати є важливим об'єктом обліку екологічної діяльності підприємства, оскільки ця діяль-

ність спрямовується на захист навколишнього середовища, що передбачає витрачання матеріальних та грошових ресурсів фірми.

Список використаних джерел

1. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України № 1264-ХІІ від 25 черв. 1991 р. *Верховна Рада України*. URL: [https:// zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1264-12](https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1264-12).
2. Сорока Л. С. Розвиток екологічного обліку в контексті економічної безпеки. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2014. № 4 (28). С. 287–293.
3. Лень В. С., Колівешко О. М. Екологічний облік: поняття та зміст. *Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Сер. Облік, контроль та аудит: теоретико-методологічний аспект*. 2014. № 2 (74). С. 223–229.
4. Берлінг Р. З. Еколого-економічні втрати та їх зв'язок між поняттями затрат і витрат на підприємстві, що працює в умовах інноваційного розвитку. *Вісник національного університету «Львівська політехніка»*. 2012. № 749. С. 3–7.

Х. В. Кравченко, студентка
Науковий керівник: **В. І. Глухова**, к. е. н., доцент
Кременчуцький національний університет
імені Михайла Остроградського
м. Кременчук, Україна

ФІНАНСОВА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Одним із найважливіших викликів сьогодення є формування спроможних громад на основі покращення ефективності діяльності підприємств комунальної форми власності. Головним стратегічним завданням влади є формування ефективного місцевого самоврядування, створення комфортних умов для проживання громадян, надання їм високоякісних і доступних публічних послуг. Досягнення цих цілей неможливе без належного рівня функціонування підприємств комунального господарства.

Варто зазначити, що на сьогодні фінансовий стан комунальних підприємств (далі–КП) є незадовільним. Тяжке становище КП стримує їхні можливості щодо оновлення, модернізації та будівництва об'єктів комунального господарства, а також зни-

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ФІНАНСИ ПУБЛІЧНОГО СЕКТОРА: СТАН ТА ВЕКТОРИ ЇХ РОЗВИТКУ

Виговський В. Г., Виговська О. А.

Переваги та ризики впровадження облігацій місцевих позик 4

Гарашук О. В., Куценко В. І.

Проблеми фінансування освітньої галузі у контексті перспектив економічного розвитку в інформаційну епоху 6

Гладченко А. М., Сегеда В. О.

Сутність і значення публічних фінансів на сучасному етапі розвитку України 10

Горбунова О. А. Кондрашов О. І.

Сучасний стан краундфандингу в Україні 13

Демент'єва С. М.

Управління публічними фінансами: сутність на напрямки підвищення ефективності в сучасних умовах економічного розвитку 15

Дустматов Б. М.

Анализ государственного бюджета республики Таджикистан 19

Евтимова К.

Недостатки и предимства при организации на текущее и периодически счетоводно отчитане при дейности на предприятия от публичния сектор 24

Карпенко Є. А., Тітенко Ю. А.

Екологічні витрати як об'єкт бухгалтерського обліку 29

Кравченко Х. В.

Фінансова результативність діяльності комунальних підприємств 31

<i>Краснікова О. М.</i>	
Місцеве господарство: проблеми та шляхи вирішення	34
<i>Мілька А. І., Кононенко О. М.</i>	
Актуальні питання організації та проведення публічних закупівель.....	37
<i>Мороз Л. О., Кеба А. П.</i>	
Публічні закупівлі в системі публічних фінансів країни, проблеми та шляхи їх розвитку.....	39
<i>П'ятак М. А.</i>	
Фіскалізація розрахункових операцій як спосіб подолання тіньової економіки.....	42
<i>Сова О. Ю.</i>	
Пріоритети бюджетної політики у сфері державних запозичень	45
<i>Хомутенко А. В., Хомутенко В. П.</i>	
Система бюджетного вирівнювання: етапи становлення та розвитку в Україні	48

СЕКЦІЯ 2. ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ

<i>Анісімов В. М.</i>	
Екологічна безпека та проблеми податкової системи України.....	52
<i>Барабаш Л. В.</i>	
Пріоритетні вектори розвитку податкової системи України	55
<i>Білодід Д. Ю.</i>	
Податкові нюанси при аудиті нематеріальних активів.....	57
<i>Гетьман К. О.</i>	
Концепція ділової мети в трансфертному ціноутворенні.....	62

Кеба А. П.	
Виклики та перспективи розбудови податкової системи України.....	65
Ковценюк Г. В.	
Податкові реалії і сьогодення.....	70
Котенко А. М.	
Структура звітності з трансфертного ціноутворення	73
Мельник В. В.	
Проблеми справляння акцизного податку з великих платників податків – виробників тютюнових виробів.....	76
Олексієнко Т. В.	
Податкова накладна як об’єкт судової економічної експертизи.....	78
Остапенко О. М.	
Проблеми та шляхи розвитку податкової системи в Україні.....	82
Парубець О. М., Лось О. Ю.	
Податкова безпека як фактор підвищення ефективності податкової системи держави.....	84
Пасуля Л. П.	
Перспективи розвитку місцевого оподаткування в умовах реформування податкового законодавства	86
Сисоєнко І. А., Семибратня В. В.	
Аналіз непрямих податків, мобілізованих у Херсонській області	89
Сідельникова Л. П.	
Сучасні підходи до розуміння сутності дефініції «податкове адміністрування».....	91
Тимошенко О. В.	
Переваги та недоліки запровадження податку на виведений капітал в Україні	94

Тимошенко О. В., Карачковська П. С.
Тотальна фіскалізація: наступ на малий бізнес
чи боротьба з його тіньовим сектором 98

Хамидова С. Х., Максумова Н. Д.
Повышение эффективности налоговой
нагрузки в республике Таджикистан 101

Чижова Т. В., Чижова А. В.
Туристичний збір в умовах пандемії 104

СЕКЦІЯ 3. БАНКІВСЬКА СИСТЕМА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

Бездітко Ю. М., Посаднева О. М.
Оцінка розвитку клієнтської бази ринку
електронних платіжних засобів в Україні 111

Бражнік Л. В.
Сучасні виклики та перспективи розвитку банківської
системи в умовах цифрової економіки 114

Гусманова Ж. А.
Анализ текущих проблем и роль государственных
программ в развитии ипотечного рынка в
Казахстане: перспективные направления 117

Денисюк А. М.
Банківська система України та її
вплив на національну економіку 120

Дроботя Я. А.
Мобільні платіжні інструменти 123

Жаворонок А. В.
Визначення впливу економічних циклів
на діяльність банківського бізнесу 126

Коледіна К. О.
Сучасний стан банківського кредитування в Україні 130

Комаровська І. А.	
Банківська безпека: сутність та інноваційні технології її забезпечення в Україні	132
Kraus N. M., Kraus K. M., Osetskiy V. L., Marchenko O. V.	
Digital technologies of neural systems in bank management	135
Легінькова Н. І., Фабрика І. В.	
Вдосконалення системи ефективного корпоративного управління в АТ «ОЩАДБАНК»	138
Mihaylova-Borisova G.	
Pandemic crisis and currency board in Bulgaria	141
Новосьолова О. С., Куришко І. О.	
Оцінка показників банківського кредитування в Україні	144
Островська Н. С.	
Підходи до аналізу диверсифікації банківських послуг	146
Поченчук Г. М.	
Вплив сучасних цифрових інновацій на розвиток банківської системи	150
Прасолова С. П.	
Удосконалення конкурентної позиції вітчизняних банків на банківському ринку України	155
Хома І. Б.	
Грошові перекази: суть, значення та прогнозування у банківській системі України	158

СЕКЦІЯ 4. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Алексєєнко М. Д., Смоленюк Р. П.	
Ринок цінних паперів: пріоритети в умовах підвищення фінансової інклюзії	162
Баранов В. В.	
Стан та перспективи фондових ринків	166

Баранова В. Г. Платоспроможність страхового ринку	169
Василакий О. В. Роль фондового ринку в розвитку ринкової економіки в Україні.....	174
Вініченко О. М., Грибкова М. А. Заходи щодо впровадження індустрії хедж-фондів в Україні.....	177
Временко Л. В., Кондратенко Д. В. Взаємне страхування: можливості для України	179
Горбунова О. А., Несен А. С. Фінансові технології в Україні: проблеми та перспективи в контексті зарубіжного досвіду	184
Зубенко О. П. Проблеми запровадження загальнообов’язкового медичного страхування в Україні	187
Kostov I. Did the coronavirus pandemic change the perception of bitcoin as a safe-haven asset?	191
Лузанова К. А. Сучасний стан інвестиційного клімату України	194
Марквардт А. В. Сучасні моделі соціального страхування.....	198
Місюкевич В. І. Роль фондової біржі в сучасній ринковій економіці України	201
Мороз Л. О. Проблеми та напрями розвитку українського фондового ринку.....	204

<i>Мотовиліна Г. В.</i>	
Ключові фактори діяльності пайових інвестиційних фондів	207
<i>Соколова А. М., Гапон Т. О.</i>	
Перспективи розвитку ринку страхових послуг в умовах цифровізації	209
<i>Соколова А. М., Мацегора М. О.</i>	
Сутність та сегментація сучасного фінансового ринку України	212
<i>Tulai O., Alekseyenko L.</i>	
Financial market: organizational and applied consensus of infrastructure development	215
<i>Чудік З. С.</i>	
Роль та значення фінансового ринку в фінансовій системі України	219
<i>Яріш О. В., Палієнко О. О.</i>	
Цифровізація фінансового сектору України	221

СЕКЦІЯ 5. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ

<i>Астахова Н. І., Худинець А. О.</i>	
Забезпечення платоспроможності підприємств в умовах кризи	225
<i>Бабій І. А.</i>	
Методичні основи прогнозування фінансового стану підприємства	228
<i>Балабаєва Н. А.</i>	
Роль фінансового сектору для реальної економіки	231
<i>Білявський В. М., Донець А. С.</i>	
Напрями розвитку зовнішньоекономічної діяльності в сучасних умовах	233

Бойко А. О. Ефективність господарської діяльності мікропідприємств України в умовах пандемії.....	235
Внукова Н. М. Управління фінансами суб'єктів господарювання у цифровій економіці	239
Ганущак Т. В. Людиноцентризм на підприємстві як основа фінансово-економічного розвитку країни.....	241
Гасій О. В., Починок М. О. Фінансові послуги як метод регулювання фінансової стійкості підприємства	243
Гудзь Т. П. Трансмісія пандемії COVID-19 на фінанси реального сектора економіки України.....	246
Дивнич А. В., Костюк В. Б. Особливості встановлення інфляційних втрат за неповний календарний місяць при проведенні економічних експертиз	249
Коваленко В. В., Кутишенко Р. С. Державна підтримка розвитку малого та середнього бізнесу в Україні	252
Юрга С.М., Негруль Д. А. Проблеми фінансового планування та прогнозування діяльності суб'єктів господарювання.....	254
Пантелеймоненко А. О. Про перспективність застосування підходів Ф. В. Райффайзена в кооперативному кредитуванні господарств селян і фермерів	257
Панченко І. В., Панченко Н. В. Внутрішні джерела фінансування підприємств.....	260

<i>Педченко Н. С., Голуб І. В.</i> Ціннісно-мотиваційний підхід у фінансовій поведінці домогосподарства.....	262
<i>Прасолова С. П., Пиріг Д. В.</i> Актуальні аспекти управління прибутком підприємства в умовах нестабільного економічного середовища.....	265
<i>Сидоренко-Мельник Г. М., Костюченко Т. Ю.</i> Сучасні технології бізнес-аналітики ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства	269
<i>Сівак О. Л.</i> Актуальні аспекти удосконалення управління фінансовою стійкістю підприємства за сучасних умов	272
<i>Сук П. Л.</i> Види розрахунку прямолінійного методу амортизації необоротних активів.....	274
<i>Тошило В. А.</i> Підходи до класифікації вертикально-інтегрованих підприємницьких структур.....	277
<i>Холявко Н. І.</i> Виклики інформаційної економіки сучасної системи вищої освіти України	280
<i>Чумак В. Д.</i> Управління дивідендною політикою підприємства	283
<i>Шрамковський І. М.</i> Управління ефективністю діяльності компаній в умовах трансформації економіки	286
<i>Янковий О. Г., Шевченко Д. О.</i> Кайзен-костінг як сучасний підхід до управління витратами підприємства	289

Наукове видання

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ**

ЗБІРНИК

матеріалів III Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 15–16 квітня 2021 року)

Головна редакторка *М. П. Гречук*
Дизайн обкладинки *Т. А. Маслак*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 17,5.
Зам. № 179/1857.

Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎(0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників і
розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.